

OBČIANSKA AGENDA

2006

I. odpočet občianskej agendy 2002

Pred komunálnymi voľbami v roku 2002 formulovali obyvatelia jednotlivých sídlisk v Banskej Bystrici svoje požiadavky voči novozvolenej samospráve. Okrem sídliskových požiadaviek tvorili občiansku agendu aj spoločné systémové požiadavky týkajúce sa celého mesta.

Považujeme za správne urobiť ich odpočet.

Spoločné systémové požiadavky

Budú znamenať zvýšenie informovanosti občanov a ich väčšie zapojenie do správy a rozvoja mestskej časti.

1. Zvýšiť všeobecnú informovanosť občana

Požadujeme:

- úplne využitie webstránok pre informovanosť občanov - povinnosť zverejniť zápisnice zo zasadnutí komisií a zastupiteľstva do 24 hodín od zasadnutia

Plnenie: nesplnené; zápisy zo zasadnutí komisií MsZ nie sú zverejňované vôbec.

- vypracovať a schváliť VZN mesta o informačnom systéme mesta s uvedením miest zverejnenia oznamov ako i lehôt a dôb ich zverejnenia

Plnenie: čiastočne splnené; na zasadnutí MsZ 6.5.2004 boli schválené Zásady informačného systému mesta, pretože podľa právneho názoru Mesta nebolo možné o tejto veci prijať VZN. Viaceré ustanovenia Zásad však nie sú zo strany MsÚ rešpektované.

- diskusné fórum na Internete

Plnenie: diskusné fórum na internetovej stránke mesta Banská Bystrica je zriadené, príspevky sú však cenzurované (nielen formálne (vulgarizmy a pod.), ale aj obsahovo (viaceré kritické príspevky sa na internete neobjavili)).

- zavedenie linky - odkazovej schránky pre poslancov mestského zastupiteľstva so zabezpečením povinnosti doručenia odkazu poslancovi

Plnenie: nesplnené; zo strany MsÚ nie je zabezpečený okrem poštových priechodkov poslancov v Kancelárii prvého príjmu primátora mesta a Mestského úradu (nie na viditeľnom mieste, napr. vo vestibule MsÚ) nijaký iný prostriedok komunikácie poslancov s občanmi.

- umiestnenie ďalších informačných tabúľ (1 tabuľa – 1 000 obyvateľov) na sídliskách, v ktorých budú uverejnené informácie o pripravovaných aktivitách MsÚ, rozhodnutia Mestského zastupiteľstva dotýkajúce sa sídlisk, mená poslancov zastupujúcich daný volebný obvod, ich adresy a fotografie.

Plnenie: podľa informácií MsÚ je v meste umiestnených 6 úradných a 26 informačných tabúľ. Na jednu (vrátane rozbitých tabúľ na sídliskách) tak pripadá 2.600 obyvateľov. Obsahová stránka tabúľ ani zďaleka nezodpovedá uvedenej požiadavke, mnohé tabule na sídliskách sú poškodené a chýbajú v nich podstatné informácie.

2. Účast občanov na rozhodovacích procesoch:

Naším cieľom je zabezpečiť účasť verejnosti v rozhodovacích procesoch. Preto žiadame začleniť zástupcov občanov, členov občianskych iniciatív, odborníkov z radov mimovládnych organizácií do odborných komisií s právom hlasovať. Tento krok bude slúžiť aj k lepšej informovanosti verejnosti a k transparentnejšiemu rozhodovaniu.

Žiadame o účasť najmä v týchto komisiách:

Komisia ŽP, územného rozvoja, architektúry a výstavby:

- pri prerokovaní územnoplánovacej dokumentácie obcí a zón
- pri prerokovaní a schvaľovaní zmien a doplnkov záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie
- pri prerokovaní územnoplánovacích podkladov - urbanistických štúdií, generelov
- pri prerokovaní záväzného stanoviska k investičnej činnosti mestskej časti
- pri prerokovaní zmeny funkčného využitia pozemkov a stavieb
- pri spracovaní návrhov prioritných investičných akcií na území mesta
- pri prerokovaní žiadostí o kúpu pozemkov vo vlastníctve mesta

Plnenie: *Komisia mala 3 neposlancov z 11 členov komisie; v roku 2005 sa členstva vzdala jedna členka – neposlankyňa a v roku 2006 jeden člen – poslanec. V súčasnosti má komisia jedného člena – neposlanca.*

Komisia pre dopravu a verejno-prospešné stavby:

- pri prerokovávaní koncepcie rozvoja dopravy
- pri prerokovávaní organizácie mestskej hromadnej dopravy

Plnenie: *7 neposlancov z 12 členov komisie (z toho 3 úradníci MsÚ a náčelník Mestskej polície Vaškovič, predseda predstavenstva SAD BBDS Korniet a dvaja zástupcovia odborných (neobčianskych) organizácií)*

Komisia finančná, pre správu a hospodárenie s majetkom mesta

Plnenie: *2 neposlanci z 9 členov komisie (obaja v kruhoch občianskych iniciatív neznámi)*

Komisia pre rozvoj školstva, vzdelania a kultúry, mládež a šport

Plnenie: *2 neposlanci zo 6 členov komisie (obaja v kruhoch občianskych iniciatív neznámi)*

Komisia pre podnikateľskú činnosť a cestovný ruch

Plnenie: *podnikateľská činnosť prevedená do agendy finančnej komisie MsZ*

Celkové zhodnotenie časti 2: požiadavka na účasť občanov na rozhodovacích procesoch v meste nebola splnená. Účasť občanov (neposlancov, nezamestnancov mestského úradu a nezástupcov profesných združení), ktorí sú aktívni v občianskych iniciatívach a je teda predpoklad, že poznajú a reflektujú širšie občianske požiadavky a potreby, v kľúčových komisiách MsZ v volebnom období 2002 – 2006 bola zabezpečená len symbolicky.

II. občianska agenda 2006

Návrh občianskych požiadaviek adresovaných kandidátom na primátora mesta Banská Bystrica a poslancov mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici na roky 2007 – 2010 bol v septembri 2006 predložený na verejnú diskusiu. Konečná verzia Občianskej agendy 2006 bola po vyhodnotení pripomienok z verejnej diskusie schválená na stretnutí členov Občianskej iniciatívy Občania mestu dňa 16. októbra 2006.

Žiadame:

A. Naplniť nesplnené požiadavky Občianskej agendy 2002, a to konkrétne:

- diskusné fórum na Internete
  - o jeho zriadenie nestačí; pre občanov je dôležité, aby bolo miestom otvorenej diskusie a kritické príspevky neboli cenzurované
- zavedenie linky - odkazovej schránky pre poslancov mestského zastupiteľstva so zabezpečením povinnosti doručenia odkazu poslancovi
  - o poslanecké priechodky umiestnené v kancelárii prvého príjmu sú nedostatočným riešením; odovzdanie odkazu poslancovi vyžaduje osobnú návštevu MsÚ; niektoré zverejnené súkromné adresy elektronickej pošty sú nefunkčné
- umiestnenie ďalších informačných tabúľ (1 tabuľa – 1 000 obyvateľov) na sídliskách, v ktorých budú uverejnené informácie o pripravovaných aktivitách MsÚ, rozhodnutia Mestského zastupiteľstva dotýkajúce sa sídlisk, mená poslancov zastupujúcich daný volebný obvod, ich adresy a fotografie
- skutočné zapojenie zástupcov verejnosti do rozhodovacieho procesu prostredníctvom účasti v komisiách MsZ, ktoré majú v agende:
  - o územnoplánovacia dokumentácia obcí a zón, jej zmeny a doplnky ako aj urbanistické štúdie,
  - o investičnú činnosť v meste, zmeny funkčného využitia pozemkov a stavieb,
  - o návrhy prioritných investičných akcií na území mesta a prerokovanie žiadostí o kúpu pozemkov vo vlastníctve mesta,
  - o koncepciu rozvoja dopravy, vrátane mestskej hromadnej dopravy,
  - o finančné záležitosti mesta, správu a hospodárenie s majetkom mesta,
  - o školstvo, vzdelanie a kultúru, mládež a šport,
  - o podnikateľskú činnosť a cestovný ruch

Aktuálne požiadavky:

B. v oblasti informovanosti

- dôsledne dodržiavať Zásady informačného systému mesta schválené MsZ uznesením č. 161/2004 zo 6.5.2004 a uznesením č. 244/2004 z 26.10.2004

- zabezpečiť objektívne informovanie mesta prostredníctvom televízneho vysielania; s prevádzkovateľmi TV vysielania dohodnúť podmienky tak, aby bolo toto vysielanie bez zvýšených technických a finančných nárokov dostupné pre všetkých obyvateľov mesta
- v radničných novinách (Spravodajca) venovať priestor informáciám o skutočne dôležitých udalostiach v meste a na sídliskách vážne ovplyvňujúcich život obyvateľov mesta
- na internetovej stránke mesta zverejňovať informácie o verejných obstarávaníach zabezpečovaných MsÚ a organizáciami zriadenými mestom Banská Bystrica
- na internetovej stránke mesta zverejňovať všetky zmluvy mesta a organizácií zriadenými mestom Banská Bystrica s tretími osobami, ak z nich vyplývajú záväzky prekračujúce hodnotu 1 mil. Sk ročne alebo minimálna dĺžka trvania zmluvy je 3 roky

C. vo vzťahu poslancov a občanov a zapojenia občanov do rozhodovania

- realizovať pravidelné (minimálne jedenkrát štvrťročne) verejné stretnutia poslancov s obyvateľmi v danom volebnom obvode
- využívať všetky inštitucionálne možnosti na zapojenie občanov do rozhodovacieho procesu; zriadiť občianske rady tam, kde zriadené nie sú a oživiť ich činnosť tam, kde sú nefunkčné
- zabezpečiť, aby boli občianske rady volené na verejných zhromaždeniach obyvateľov časti mesta, vrátane priamej voľby predsedu OR
- zmeniť štruktúru volebných obvodov v meste tak, aby bola posilnená väzba občana a poslanca
- spracovať stratégiu zapojenia verejnosti do rozhodovacieho procesu v oblasti rozvoja mesta (participatívne plánovanie) a tvorby rozpočtu mesta
- schránky poslancov MsZ umiestniť na verejne prístupné miesto na MsÚ – vo vestibule
- pri investíciách nad 50 mil. Sk zvolávať verejné zhromaždenie obyvateľov mesta v zmysle zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a jeho výsledky rešpektovať pri územnom a stavebnom konaní
- počas zasadnutí mestského zastupiteľstva vytvoriť priestor pre vystúpenie občanov a zaviesť ho ako pravidelný samostatný bod rokovania vždy v rovnakom čase
- zabezpečiť, aby zasadnutia komisií MsZ boli verejné

- sprístupniť bezplatne pre verejnosť športové zariadenia (ihriská a telocvične) v školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica v čase, keď nie sú využívané v rámci vyučovacieho procesu

D. vo vzťahu občanov a mestského úradu

- na mestskom úrade zriadiť jedno miesto, kde občan môže vybaviť všetky svoje záležitosti týkajúce sa agendy MsÚ bez putovania od dverí k dverám na úrade a bez obmedzenia úradnými hodinami
- centralizovať príjem a evidenciu všetkých žiadostí a prostredníctvom elektronického informačného systému registrovať vecný aj časový priebeh vybavovania žiadosti na jednotlivých oddeleniach a referátoch s možnosťou priebežnej a záverečnej kontroly vybavovania danej veci
- zabezpečovať údržbu verejných priestranstiev, aby boli bezpečné a zdravé

E. v oblasti rozvoja mesta

- spracovať víziu a stratégiu rozvoja mesta vrátane nového územného plánu
- zabezpečiť rozvoj mesta – najmä vytvorením podmienok pre príchod investorov do mesta
- zabezpečiť pravidelnú kontrolu realizácie schválených investícií na území mesta v oblasti občianskej infraštruktúry (budovanie cyklotrás, chodníkov pre peších a pod.)
- podporovať environmentálne priaznivú verejnú dopravu – dokončiť oblasti prevádzky trolejbusovej dopravy, najmä jej zavedením na sídlisko Rudlová – Sásová
- podporovať environmentálne priaznivú verejnú dopravu – vybudovať cyklotrasy, ktoré spoja sídliská s centrom mesta a sídliská navzájom
- spracovať komplexný odborný návrh koncepcie dopravy v meste, vrátane verejnej dopravy
- pri rozvoji mesta využívať prostriedky z fondov EÚ

V Banskej Bystrici, 16. októbra 2006

III. odporúčania Nezávislej občianskej komisie pre lepší život v Banskej Bystrici (NOK)

Hlavným cieľom NOK bolo nájsť vhodné riešenia, ako zlepšiť proces prípravy rozvojových projektov v meste a najmä na sídliskách. V rokoch 1999 až 2006 mesto nerealizovalo prakticky žiadnu rozvojovú investíciu a bolo iba podporovateľom výstavby supermarketov a podnikateľských objektov podobného charakteru. Počas niekoľkomesačnej práce, sa členovia NOK stretli so zástupcami mesta, občanov a podnikateľov, navštívili Veľkú Britániu, preštudovali viacero materiálov týkajúcich sa tejto problematiky vrátane internetových stránok iných miest na Slovensku. Na základe získaných a zanalyzovaných informácií vypracovali odporúčania, ktoré by mohli viesť k obnove rozvoja Banskej Bystrice. Odporúčania sú určené všetkým, ktorí cítia, že mesto stagnuje, že mu chýba vízia celkovej koncepcie rozvoja vrátane projektov humanizácie sídlisk.

Komisia je vytvorená z občanov, ktorí sa nejakým spôsobom venujú komunálnej sfére - zástupcovia občianskych iniciatív, bývalých poslancov mestského zastupiteľstva, podnikateľskej sféry a mimovládnych organizácií. Jej členmi sú: RNDr. Magdaléna Katreniaková (predsedníčka), Ing. Ján Biba, Mgr. Alica Frühwaldová, Mgr. Ladislav Javorský, Ing. Gabriela Medľová a Štefan Ševčík. Koordinátorkou NOK je Andrea Štulajterová z Centra komunitného organizovania.

Odporúčania NOK

1. spracovať víziu a stratégiu rozvoja mesta vrátane nového územného plánu

- spracovať víziu rozvoja mesta pre nasledujúce desaťročia a nový územný plán mesta, ktorý by stratégiu mesta zohľadňoval. Určiť ťažiskové oblasti rozvoja mesta (rozvoj turizmu, univerzitného školstva, priemyslu, leteckej dopravy, a pod.)
- získať pre podporu rozvoja mesta všetky významné inštitúcie a podnikateľské subjekty pôsobiace v meste
- deklarováť ambíciu stať sa metropolitným centrom regiónu

2. zabezpečiť informovanosť obyvateľov o práci samosprávy a o živote mesta

- úradné tabule mesta rozložiť do jednotlivých lokalít tak, aby jedna pripadala najviac na 3000 obyvateľov
- ich prostredníctvom priebežne informovať obyvateľov aj o pripravovaných zmenách územného plánu a projektoch výstavby dotýkajúcich sa danej lokality
- efektívne využiť možnosti informačných technológií, internetového portálu mesta a zriadiť tiež internetové kiosky
- vydávať mesačník mestskej samosprávy s informáciami najmä o všeobecne záväzných nariadeniach mesta, o rokovaní mestského zastupiteľstva, o vybavovaní sťažností obyvateľov týkajúcich sa otázok širšieho záujmu, o termínoch organizovaných akcií, s poradenstvom v oblasti vybavovania záležitostí spadajúcich do kompetencie mestského úradu, informácie o novinkách v obsahu internetového portálu a o možnostiach vybavovania úradných záležitostí prostredníctvom internetových služieb

- podporiť informovanosť vytvorením podmienok na pravidelné stretávanie sa poslancov s obyvateľmi

3. podporovať občiansku participáciu na živote a rozvoji mesta

- motivovať a mobilizovať obyvateľov aj organizácie k aktívnej účasti na rozvoji mesta
- v príprave a schvaľovaní projektov zohľadniť zákonné právo spoluúčasti obyvateľov na výkone samosprávy
- aktivovať prácu výborov mestských častí a spolupracovať s nimi pri rozvojových projektoch
- akceptovať existenciu občianskych združení a dobrovoľných občianskych aktivít ako významný prejav záujmu obyvateľov o život mesta a podporovať ich spoluprácu s mestom

4. transparentným konaním orgánov, inštitúcií a zamestnancov mesta obmedziť priestor pre korupciu a klientelizmus

- zverejňovať a sprístupňovať informácie dotýkajúce sa rutínnej činnosti, ako aj prípravy, schvaľovania a realizácie projektov
- zamedziť zneužívanie nedôsledne stanovených zákonných lehôt najmä v oznamovacích povinnostiach mesta a poskytovať obyvateľom dostatok času na vyjadrenie a na prípadné vznesenie pripomienok k zámerom mesta
- centralizovať príjem a evidenciu všetkých žiadostí a prostredníctvom elektronického informačného systému registrovať vecný aj časový priebeh vybavovania žiadosti na jednotlivých oddeleniach, referátoch s možnosťou priebežnej a záverečnej kontroly vybavovania danej veci
- zverejniť rozsah služieb, poradenskej činnosti všetkých úradných inštitúcií mesta v rámci bežných návštev počas stránkových dní, ako aj s možnosťou objednania si presnejšie určeného termínu na vybavenie

5. zlepšiť prácu manažmentu mesta, zvýšiť efektívnosť a výkonnosť mestského úradu

- podrobne analyzovať všetky činnosti i organizačné usporiadanie Mestského úradu a bezodkladne napraviť zistené nedostatky
- vyžadovať a pravidelne hodnotiť počítačovú gramotnosť pracovníkov na základe presnej špecifikácie požiadaviek pre jednotlivé funkcie a pracovné zaradenia
- pri riadení mesta využívať možnosti informačných technológií na zvýšenie výkonnosti Mestského úradu a na efektívne, pružné riadenie a kontrolu činnosti všetkých mestských inštitúcií
- osobitnú pozornosť venovať kvalifikovanej príprave projektov umožňujúcich čerpanie finančnej podpory z eurofondov

6. oživiť spoluprácu orgánov mesta s miestnymi podnikateľskými subjektami a s orgánmi VÚC

- využiť úzku spoluprácu s orgánmi Vyššieho územného celku a koordinovať všetky aktivity zamerané na tvorbu priaznivých podmienok pre vstup investorov
- spoluprácu s miestnymi podnikateľskými subjektmi zamerať na vytváranie podmienok rozvoja podnikateľských aktivít harmonizovaných so zámermi rozvoja mesta ako aj na podporu hospodárskeho rozvoja regiónu a vytvoriť tak perspektívne prostredie pre uplatňovanie sa absolventov univerzít a odborného školstva
- užiť spolupracovať s mestom Zvolen a susednými obcami s cieľom dosiahnuť synergetický efekt spoločného úsilia o hospodársky a kultúrny rozvoj jednotlivých sídiel a celého regiónu

7. dodržiavať zákony NR SR, základné dokumenty a nariadenia mesta

- dodržiavať a plne využívať ustanovenia zákona o obecnom zriadení, Štatútu mesta, všeobecne záväzných nariadení a iných predpisov mesta
- akýkoľvek spor o zákonnosti postupu alebo výhrady k spornému postupu niektorého z orgánov samosprávy alebo inštitúcií mesta osobitne vyšetriť a o konečnom riešení bezodkladne informovať občanov
- viesť osobitnú evidenciu sťažností na nedodržiavanie zákonov a základných dokumentov mesta, resp. výhrad k postupu orgánov mesta pri ich rozhodovacej činnosti

Komisia dospela k názoru, že ak sa má situácia v meste zmeniť, potom čiastočná úprava súčasného stavu nestačí! Musí nastať zásadná zmena celkovej spoločenskej atmosféry v Banskej Bystrici.

Vydala Občianska iniciatíva Občania mestu. Internet: www.obcaniamestu.sk. E- mail: info@obcaniamestu.sk. Náklad 100 kusov. Neprešlo jazykovou úpravou.

Projekt Občania mestu k voľbám sa realizuje s láskavou finančnou podporou Nadácie otvorenej spoločnosti NOS – OSF Bratislava.